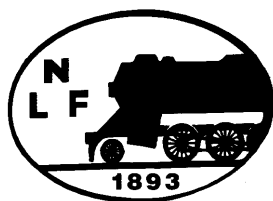

NORSK LOKOMOTIVMANNFORBUND

VEDTEKTER

Vedtatt på ekstraordinært landsmøte 17. oktober 1989,
med endringer 10. desember 1992, 14. mai 1995,
04. desember 1997, 14. - 16. mai 1999, ekstraordinært landsmøte
7. juni 2000, representantskapsmøte 5. - 6. juni 2002,
representantskapsmøte 7. - 8. juni 2005, representantskapsmøte 31.
mai - 1. juni 2006, representantskapsmøte 9. - 10. juni 2007,
representantskapsmøte 11. - 12. juni 2011, representantskapsmøte 6.
- 7. juni 2012, representantskapsmøte 6. - 7. juni 2015 og
representantskapsmøte 16. - 17. juni 2016.

INNHOLD

§ 1	Forbundets virkeområde	2
§ 2	Formål	2
MEDLEMSKAP, KONTINGENT M.M.		
§ 3	Medlemskap	3
§ 4	Utelukking av foreninger og medlemmer	4
§ 5	Opprettelse/oppløsning av foreninger	4
§ 6	Kontingent	5
§ 7	Overflytting av medlemmer	5
FORBUNDETS ORGANER OG MYNDIGHETSOMRÅDE		
§ 8	Forbundets organer	5
REPRESENTANTSKAPET		
§ 9	Representantskapet	6
§ 10	Representantskapets myndighetsområde	7
§ 11	Ekstraordinært representantskap	8
FORBUNDSSTYRET		
§ 12	Forbundsstyret	9
§ 13	Forbundsstyrets myndighetsområde	9
§ 14	Suspensjon fra tillitsverv og avskjed av funksjonærer	11
FORRETNINGSUTVALGET		
§ 15	Forretningsutvalget	11
REGNSKAP OG REVISJON		
§ 16	Kontor, firmategning og forvaltning	11
§ 17	Regnskap og revisjon	12
INSTRUKSER FOR KOMITEER OG UTVALG		
§ 18	Instruks for kontrollkomiteen	12
§ 19	Instruks for studieutvalget	14
§ 20	Instruks for valgkomiteen	14
LØNSKRAV, TARIFFREVISJONER M.M.		
§ 21	Lønnskrav og tariffrevisjoner	15
§ 22	Avstemning over lønns- og tarifforslag	15
§ 23	Arbeidsstans	16
§ 24	Særorganisasjoner etc.	16
ALMINNELIGE BESTEMMELSER		
§ 25	Kampfondet	16
§ 26	Uravstemning	16
§ 27	Avgjørelse av tvister	17
§ 28	Utforming av foreningsvedtekter	17
§ 29	Endringer i forbundets vedtekter	17

VEDTEKTER FOR NORSK LOKOMOTIVMANNSFORBUND

Vedtatt på ekstraordinært landsmøte 17. oktober 1989, med endringer 10. desember 1992, 14. mai 1995, 04. desember 1997, 14. - 16. mai 1999, ekstraordinært landsmøte 7. juni 2000, representantskapsmøte 05. - 06. juni 2002, representantskapsmøte 07. – 08. juni 2005, representantskapsmøte 31. mai – 1. juni 2006, representantskapsmøte 9. – 10. juni 2007 og representantskapsmøte 11. – 12. juni 2011.

§ 1 FORBUNDETS VIRKEOMRÅDE

Norsk Lokomotivmannsforbund er tilsluttet Landsorganisasjonen i Norge og er en landsomfattende sammenslutning av lønnstakere som har til oppgave å organisere medlemmer og foreninger innenfor offentlig og privat jernbanevirksomhet.

Oppstår det tvist om organisasjonsretten avgjøres tvisten av Landsorganisasjonen.

§ 2 FORMÅL

Forbundet har til formål å:

1. Organisere medlemmer innenfor forbundets virkeområde og opprette foreninger blant disse.
2. Påse at de tilsluttede foreninger blir ledet etter felles retningslinjer, for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke å skape enhet og kraft.
3. Arbeide for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.
4. Opprette avtaler om lønns- og arbeidsvilkår for medlemmene.
5. Arbeide aktivt for nedrustning, fred, frihet og rettssikkerhet, samt bygge videre på en demokratisk styreform.
6. Arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati ved blant annet:
 - a) å bedre lønnstakerens kår og den alminnelige velstand i samfunnet.
 - b) å sikre lønnstakeren en tilfredsstillende innflytelse i næringslivet.
7. Arbeide for en samfunnsutvikling som tar sikte på å skape en større velstand og en rettferdig fordeling av samfunnsgodene.
8. Arbeide for at fagorganisasjonen alltid er fri og uavhengig.
9. Holde ved lag og utvikle det internasjonale samarbeid, på det faglige, humanitære og miljømessige plan.

10. Støtte medlemmene under godkjent arbeidsnedlegging.
11. Støtte etterlatte etter medlemmer som forulykker i tjenesten, samt yte støtte til medlemmer og deres etterlatte ved dødsfall.
12. Arbeide for en stadig bedre yrkesopplæring.
13. Utgi et fagblad for medlemmene.

§ 3 MEDLEMSKAP

A. Opptak av medlemmer

1. Medlemskap i forbundet kan bare oppnås gjennom en forening tilsluttet forbundet.
2. Alle lønnstakere som har arbeid innenfor det virkeområde som er nevnt i § 1 og som godkjenner forbundets vedtekter, kan være medlemmer av forbundet.
3. Unntatt herfra er:
 - a) Lønnstakere som står tilsluttet eller representerer et politisk parti som har et nazistisk eller fascistisk program eller organisasjoner med beslektede formål.
 - b) De som har tatt arbeid under godkjent arbeidsstans eller er ekskludert av fagforbund tilsluttet Landsorganisasjonen i Norge.
Disse kan ikke bli opptatt som medlemmer uten særskilt vedtak av forbundsstyret.
4. De av forbundet godkjente kollektive forsikringsordninger er å betrakte som en obligatorisk del av medlemskapet.
5. Medlemmer som melder seg ut uten godkjent grunn, for senere å melde seg inn igjen, betaler en tariffavgift tilsvarende kontingenten for perioden vedkommende har vært ute, begrenset oppad til 4 mnd.

B Studentmedlemskap

1. Studentmedlemskapet gjelder for studenter på fagskole for utdanning av lokomotivførere og som ikke har ansettelse i et jernbaneselskap.
2. Dersom studentmedlemmet ikke får ansettelse i et jernbaneselskap etter endt opplæring på fagskolen, kan medlemskapet fortsette i inntil 7 måneder.
3. Studentmedlemmer har fulle rettigheter og plikter.
4. Forbundsstyret fastsetter kontingenten.

C Medlemmer med permisjon uten lønn

Medlemmer med permisjon uten lønn kan etter eget ønske stå som passive medlemmer. Slike medlemmer har bare krav på bistand i forhold som angår ansettelsesforholdet i et jernbaneselskap. Kontingent fastsettes av forbundsstyret.

§ 4**UTELUKKING AV MEDLEMMER**

1. Medlemmer som setter seg utover forbundets og Landsorganisasjonens vedtekter eller vedtak, kan utelukkes fra medlemsskap etter vedtak av forbundsstyret. Slikt vedtak kan ankes til representantskapet innen en måned etter at medlemmet har fått skriftlig melding om vedtaket. Klagen har ikke utsettende virkning.
2. Søker noe medlem å skade forbundet eller dets virksomhet ved indiskresjon eller på annen måte, kan medlemmet utelukkes av forbundet for kortere eller lengre tid eller for alltid - alt etter forseelsens art, med rett til å anke som nevnt i pkt. 1.
3. Medlem som utgår eller ekskluderes av forbundet, har ingen krav på forbundets oppsparte midler.
4. Ingen medlemmer har rett til å yte moralsk eller økonomisk støtte eller æresbevisninger i noen som helst form til arbeidstakere som er ekskludert av foreningen.

§ 5**OPPRETTELSE/OPPLØSNING AV FORENINGER OG AVDELINGER**

1. Representantskapet oppretter og oppløser foreninger
2. Ved flere arbeidsgivere innen et geografisk område organiseres lokomotivpersonalet i samme forening.
3. Det kan i spesielle tilfeller opprettes landsdekkende foreninger.
4. Om en forening oppløses, tilfaller foreningens aktiva forbundskassen om ikke representantskapet gjør vedtak om annet.
5. Foreningen oppretter avdelinger for hvert selskap de har medlemmer i der dette er ønskelig. Dette skal godkjennes av forbundsstyret.
6. Dersom det ikke lenger er hensiktsmessig å opprettholde en avdeling, oppløses denne og avdelingens midler tilfaller foreningen dersom forbundet ikke bestemmer noe annet. Dette skal godkjennes av forbundsstyret.

§ 6 KONTINGENT

1. Representantskapet fastsetter den ordinære kontingent til forbundet. Forbundsstyret kan i perioden utskrive ekstrakontingent. Forbundsstyret fastsetter kontingent for Studentmedlemmer og for medlemmer med permisjon uten lønn.
2. Kontingenten til forbundets administrasjonskasse skal beregnes etter en bestemt prosentsats av medlemmets pensjonsgivende inntekt. Det samme gjelder kontingenten til den enkelte forening. Kontingenten innbetales hver måned. Endringer i kontingenten iverksettes snarest.
3. Foreningene skal fortløpende sende oppgave over innmeldte og utmeldte medlemmer til forbundets kontor, samt melding om tilførte eller overførte medlemmer fra/til andre foreninger. Ved utgangen av hvert kalenderår, skal foreningene sende forbundet en fullstendig oversikt over endringer i medlemskap.
4. Ekstrakontingent skal innbetales av foreningene til de tider som fastsettes av forbundsstyret.
5. Spørsmål om hel eller delvis fritakelse for kontingent til forbundet, avgjøres av forbundsstyret i hvert enkelt tilfelle. Det bør likevel være svært vektige grunner for å innvilge kontingentfritak dersom medlemmet innehar lønnet arbeid.
6. Pensjonister fortsetter som passive medlemmer, fritatt for kontingent til forbundet. Passive medlemmer har ikke stemmerett hverken i forbundet, foreningene eller avdelingene. Medlemmer pensjonert før 1.4.1992 blir, av hensyn til forbundets Stønadskasse, fortsatt å føre i foreningenes og forbundets kartotek.

§ 7 OVERFLYTTING AV MEDLEMMER

1. Medlemmer kan overflyttes fra en forening innen forbundet til en annen og fra ett forbund innen Landsorganisasjonen til ett annet. I slike tilfeller må medlemmet fylle de betingelser som Landsorganisasjonens vedtekter fastsetter for overflytting.
2. Overflytting av medlemmer mellom foreninger skjer gjennom forbundet. Overflyttingen meddeles foreningene.

§ 8 FORBUNDETS ORGANER

Forbundets organer er:

1. Representantskapet
2. Forbundsstyret
3. Forretningsutvalget

§ 9 REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet er forbundets høyeste myndighet. Ordinært representantskap holdes årlig på sted og tid som fastsettes av representantskapet eller forbundsstyret, men innen utgangen av juni måned.
2. Hvert fjerde år (beregnet fra siste ordinære landsmøte mai 1999) avholdes valg på leder, nestleder, forbundsstyremedlemmer, kontrollkomité, og valgkomité.
3. Hvert annet år avholdes valg på sentrale tjenestevalg, studieutvalg og eventuelle hovedtillitsvalgte i selskapene.
4. For at en forening skal ha rett til representasjon i representantskapet må foreningen ha vært tilsluttet forbundet i minst tre måneder før representantskapet er innkalt, og ellers ha oppfylt sine forpliktelser.
5. Representantskapet består av de valgte representanter og av forbundsstyrets medlemmer. Foreningenes representasjonsrett regnes ut etter gjennomsnittstallet etter betalt ordinær kontingent de siste tre måneder før representantskapet skal kalles inn.

Representantene velges etter følgende forholdstall:

En for inntil 45.

To for inntil 90.

Deretter en for hver påbegynt 70.

Representasjonen skal tilrettelegges slik at ingen enkelt forening kan oppnå rent flertall i representantskapet. Dette gjøres ved at forbundsstyret fordeler det nødvendige antall utjevningsrepresentanter på de øvrige foreninger. Valget gjelder frem til neste ordinære representantskap. Foreningene kan foreta suppleringsvalg i perioden, men skal da underrette forbundet om endringene.

6. Valg av medlemmer med varamedlemmer til forbundsstyret foretas etter at representantskapets dagsorden er behandlet.
7. Fullmaktene for representantene til representantskapet skal underskrives av foreningens leder og være forbundsstyret i hende åtte dager før representantskapet holdes. Forbundsstyret foretar en gjennomgang av fullmaktene som fremlegges for representantskapet med innstilling. Representantskapet foretar den endelige godkjenning av fullmaktene.
8. Innkalling til ordinært representantskap skal utgå fra forbundsstyret med minst tre måneders varsel.
9. Forslag til representantskapet kan fremsettes av de tilsluttede foreninger og forbundsstyret. Forslagene må være innsendt innen den frist som forbundsstyret fastsetter. Forslag til dagsorden, med beretning, regnskap, forretningsorden og de innsendte forslag skal sendes foreningene av forbundsstyret senest tre uker før møte i representantskapet. Jf. § 10 pkt. 1.

10. Representantskapet vedtar den endelige dags- og forretningsorden.
11. Ved avstemning i representantskapet, har hver representant en stemme. Sakene blir avgjort med stemmeflertall. Ved stemmelikhet anses forslaget som forkastet.
12. Forbundets kontrollkomite skal være tilstede i representantskapet. Kontrollkomiteens medlemmer har talerett. Medlemmene har forslagsrett i saker som komiteen har plikt til i å uttale seg om i henhold til forbundets vedtekter og kontrollkomiteens instruks.
13. Vernekoordinator og hovedtillitsvalgte som ikke er delegater, deltar i representantskapet med tale og forslagsrett.
14. Valgkomiteens leder, evt. et annet medlem fra valgkomiteen skal være til stede i representantskap som foretar valg. Valgkomiteens representant har forslags og talerett i saker som innbefatter valg av tillitsvalgte.
15. Forbundet betaler den fastsatte godtgjøring til representantene på representantskapet.

§ 10 REPRESENTANTSKAPETS MYNDIGHETSOMRÅDE

1. Behandle og gjøre vedtak i alle saker som er ført opp på den vedtatte dagsorden. På dagsorden skal alltid stå behandling av beretning for representantskapsperioden, regnskaper med regnskapsberetninger og kontrollkomiteens beretning for foregående år.
2. Foreta valg på leder, nestleder og forbundssekretær som fastlønte tillitsvalgte ved særskilt valg.

Foreta valg av tillitsvalgte dersom noen av de fastlønte tillitsvalgte har fratrudd i valgperioden.
4. Velge medlemmer og varamedlemmer til forbundsstyret. Forbundsstyret består av leder, nestleder, forbundssekretær og vernekoordinator samt fire medlemmer og fem varamedlemmer.
Varamedlemmene velges i prioritert rekkefølge.
Valget avgjøres med absolutt flertall. Oppnås ikke dette ved første gangs avstemning, foretas bundet valg mellom de to kandidater som har flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.
5. Foreta valg på to medlemmer og to varamedlemmer til forbundets kontrollkomite. Varamedlemmene velges i prioritert rekkefølge.

6. Foreta valg på tre medlemmer og tre varamedlemmer til sentralt tjenesteutvalg i de selskaper som har opprettet slike. Varamedlemmene velges i prioritert rekkefølge.
7. Foreta valg på hovedtillitsvalgt og varahovedtillitsvalgt i selskaper som har slike.
8. Foreta valg på tre medlemmer og to varamedlemmer til forbundets studieutvalg. Varamedlemmene velges i prioritert rekkefølge.
9. Foreta valg på leder og seks medlemmer og sju varamedlemmer til forbundets valgkomite. Varamedlemmene velges i prioritert rekkefølge.
10. Foreta valg på vernekoordinator og varavernekoordinator.
11. Velge representant med vararepresentant til Landsorganisasjonens kongress og representantskap.
12. Foreta endringer i forbundets vedtekter og normalvedtekter for foreninger. Benkeforslag om endringer i vedtektene kan ikke tas opp til behandling i representantskapet uten at det har samband med de øvrige forslag som er satt frem på vanlig måte.
13. Fastsette ordinær kontingent som skal betales til forbundet.
14. Treffe endelige avgjørelser i saker om utelukking av medlemmer.
15. Avgjøre tvistespørsmål mellom forbundsstyret og de tilsluttede foreninger eller mellom foreningene innbyrdes, om ikke vedtektene forutsetter en annen saksbehandling.
16. Opprette og oppløse foreninger. Jf. § 5.
17. Godkjenne instruks for sentrale tjenesteutvalg.

§ 11

EKSTRAORDINÆRT MØTE I REPRESENTANTSKAPET

1. Ekstraordinært møte i representantskapet kan innkalles av forbundsstyret når det oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner. Det samme har forbundsstyret plikt til å gjøre om minst halvdelen av medlemmene krever det.
2. Møtet bør innkalles med minst 15 dagers varsel og kan bare behandle de saker som var grunnlaget for innkallingen.

§ 12 FORBUNDSSTYRET

1. Forbundsstyret er den høyeste myndighet i forbundet når representantskapet ikke er samlet. Det gjør vedtak i de spørsmål som ikke er avgjort av representantskapet.
2. Forbundsstyret sammenkalles av lederen så ofte det er nødvendig av hensyn til sakene.
3. Forbundets leder står for møteledelsen i forbundsstyret. Forbundsstyret er beslutningsdyktig når minst 2/3 av medlemmene er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.
4. Medlemmene har møteplikt til forbundsstyrets møter. Uteblir et medlem fra tre møter etter hverandre uten gyldig forfall, skal det utelukkes fra forbundsstyret. Vararepresentant rykker da opp som fast medlem av styret.
5. Forbundsstyrets medlemmer skal selv innkalle varamedlemmer.
6. Alle henvendelser til forbundet fra medlemmer skal skje gjennom vedkommende forening.
7. Alle forhandlinger og henvendelser til statsmyndighetene, arbeidsgivermotparter hvor mer enn en forening har interesser, arbeidsgiverorganisasjoner eller de organisasjoner forbundet måtte være tilsluttet, føres av forbundsstyret. Skriv, protester e.l. som vedtas av foreningene og som tilstilles overordnet instans, skal sendes gjennom forbundsstyret. Finner forbundsstyret ikke å kunne sende skriv eller protesten videre, skal vedkommende underrettes om avgjørelsen. Foreningen har anledning til å fremme saken på ny for forbundsstyret og dersom forbundsstyret opprettholder sitt standpunkt, blir saken å fremlegge for førstkommende representantskap.
8. Godtgjørelse for reiseutlegg og diett i anledning forbundsstyremøtene blir betalt av forbundet.

§ 13 FORBUNDSSTYRETS MYNDIGHETSOMRÅDE

1. Lede forbundets virksomhet i samsvar med vedtektene, og representantskapets vedtak.
2. Supplere forbundets forhandlingsutvalg ved behov, jf. § 15 pkt. 2.

3. Tilsette funksjonærer og fastsette lønns- og arbeidsvilkårene for funksjonærer og tillitsvalgte.
4. Avgi regnskap og regnskapsberetning til representantskapet/. Jf. § 10.1.
5. Arbeide etter retningslinjer for forbundets lønnspolitikk som er vedtatt av representantskapet og lede arbeidet for bedre lønns- og arbeids vilkår slik at det blir i samsvar med forbundets og Landsorganisasjonens formål og de til enhver tid opptrukne retningslinjer.
6. Forvalte forbundets midler i samsvar med § 16 pkt. 7, og å gi bevilgninger som ikke er fastsatt av representantskapet.
7. Fungere som styre for forbundets stønadskasse i samsvar med kassens vedtekter.
8. Fastsette godtgjøring for reiseutgifter og diett.
9. Innkalle representantskapet og forberede de saker som skal opp til behandling der.
10. Ta avgjørelser i saker om utelukking av medlemmer.
11. Suspendere tillitsvalgte og avsette funksjonærer i samsvar med reglene i § 14.
12. Fremme forslag om kontingent og vedta ekstrakontingent i samsvar med § 6 pkt. 1.
13. Avgjøre tvister om tolking av forbundets vedtekter.
14. Avgjøre når medlemmer som har vært utsatt for uhell i tjenesten av en slik karakter at det foranlediger rettsak, skal ytes nødvendig juridisk bistand og økonomisk stønad om vedkommende eller hans/hennes familie lider nød som følge av uhellet.
15. Avgjøre om medlemmer som ved sin virksomhet i organisasjonens tjeneste eller av annen årsak uforskyldt forfølges eller avskjediges, skal ha støtte som nevnt i pkt. 14.
16. Behandle saker som innsendes til forbundet.
17. Utgi et fagblad som sendes medlemmer og pensjonister uten omkostninger. Forbundsstyret oppnevner en redaktør blant de ansatte tillitsvalgte. Bladet redigeres i samsvar med forbundets og Landsorganisasjonens beslutninger.
18. Opprette sentrale tjenesteutvalg der dette blir bestemt opprettet og utarbeide instruks.
19. Fastsette kontingent til studentmedlemmer og til medlemmer som har permisjon uten lønn. Jf. § 3 pkt. B og C.

§ 14**SUSPENSJON FRA TILLITSVERV OG AVSKJED AV FUNKSJONÆRER**

1. Tillitsvalgte i forbundet kan suspenderes fra sine verv av forbundsstyret. Suspensjonen kan skje med tap av eller bibehold av lønn. Vedtaket om suspensjon må legges frem for representantskapet til endelig avgjørelse. Den suspenderte har i slike tilfeller talerett i representantskapet.
2. Funksjonærer kan oppsies av forbundsstyret med de frister som er avtalt. De kan avskjediges av forbundsstyret om det er rettslig grunnlag for dette.
3. I tilfelle suspensjon eller avskjed, har forbundsstyret alltid fullmakt til å treffe en midlertidig ordning med tilsetting av nye tillitsvalgte eller funksjonærer inntil saken er endelig avgjort.

§ 15**FORRETNINGSUTVALGET**

1. Forretningsutvalget skal bestå av forbundets leder, nestleder og forbundssekretær.
2. Forretningsutvalget er forbundets forhandlingsutvalg.
3. Forretningsutvalget behandler og treffer vedtak i foreliggende saker. Viktige spørsmål skal legges frem for forbundsstyret. Dersom det ikke er tid til en slik fremgangsmåte, gjør forretningsutvalget selv, under ansvar, det vedtak som er nødvendig. Forretningsutvalget fører protokoll over sine forhandlinger. Avskrift av protokollen skal tilstilles forbundsstyrets medlemmer og kontrollkomiteen.

§ 16**KONTOR, FIRMATEGNING OG FORVALTNING**

1. Forbundet har sitt kontor i Oslo. Det holdes daglig en kontortid som fastsettes av forbundsstyret.
2. Forbundsstyret bestemmer hvem som skal forplikte forbundet.
3. Lederen administrerer forbundets daglige virksomhet og representerer forbundet. Lederen er forbundets ansvarlige forretningsfører.
4. Lederen skal påse at forbundets virksomhet er i samsvar med representantskapets og forbundsstyrets vedtak, og har ansvaret for forbundets øvrige administrasjon.
5. Nestlederen deltar i alt forefallende organisasjonsarbeid, bistår lederen i det administrative arbeid og leder forbundets opplysningsarbeid.
6. Til hvert ordinære møte i representantskapet, utarbeides en beretning over forbundets virksomhet i perioden. Jf. § 9 pkt. 9.

7. Forbundet skal anbringe sine midler med høy sikkerhet på en måte som forbundsstyret finner formålstjenlig.
8. Alle opplysninger og meddelelser som forbundsstyret eller på forbundsstyrets vegne lederen krever, skal uoppholdelig innsendes, enten det gjelder enkelt medlem eller forening.

§ 17 REGNSKAP OG REVISJON

1. Regnskapet avsluttes hvert kalenderår. Forbundets leder framlegger snarest foregående års regnskapsberetning og samtlige regnskap til behandling i forbundsstyret.
2. Forbundets regnskapsberetning og regnskap skal godkjennes av representantskapet, jf. § 10.1.
3. Regnskapsberetning og alle regnskaper skal være undertegnet av forbundsstyrets medlemmer.
4. Revisjon av forbundets regnskaper utføres av statsautorisert revisor eller et revisjonsselskap av statsautoriserte revisorer valgt av LOs representantskap.
5. I den utstrekning det følger av god revisjonsskikk, skal revisor granske regnskaper og årsoppgjør. Revisor skal følge de instruksjer og pålegg som gis av Landsorganisasjonen og forbundets organer, såfremt de ikke strider mot lov, vedtekter eller god revisjonsskikk. I den utstrekning revisor finner det forsvarlig etter kravene til god revisjonsskikk, skal han bygge sitt arbeid på den interne kontroll, herunder kontrollarbeid som utføres av Landsorganisasjonens revisjonskontor.
6. Revisorer eller den han utpeker, plikter å være tilstede på de møter hvor regnskapene godkjennes.

§ 18 INSTRUKS FOR KONTROLLKOMITEEN

1. Kontrollkomiteen er et organ valgt av representantskapet som er ansvarlig overfor representantskapet.
2. Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med organisasjonens økonomiske virksomhet og påse at den følger lover og forskrifter, vedtekter og vedtak i organisasjonens besluttede organer, samt vanlig organisasjonsmessig praksis.

Kontrollkomiteen skal sikre at organisasjonens systemer for intern kontroll, risikoanalyser og økonomisk virksomhet er tilfredsstillende. Dette gjelder uansett hvordan organisasjonens virksomhet er organisert.

Får kontrollkomiteen kjennskap til betydelige forsømmelser, feil eller misligheter, skal den straks ta dette opp med organisasjonens ledelse.

3. Kontrollkomiteen bestemmer selv når og hvordan den skal arbeide ut fra de vedtak som er gitt av representantskapet. Ingen andre organer eller personer kan pålegge komiteen begrensninger.
4. Kontrollkomiteen møtes så ofte lederen finner det påkrevet. Organisasjonens leder kan kreve at kontrollkomiteens leder innkaller komiteen til møte.
5. Kontrollkomiteen skal gjennomgå protokollene fra organisasjonens besluttende organer for å sikre at vedtak som fattes er i samsvar med vedtekter og fullmakter.
6. Kontrollkomiteen skal påse at budsjettet blir fulgt opp. Det skal sikres at budsjettoppfølgingen er regelmessig og kvalitativ god.
7. Kontrollkomiteen skal påse at organisasjonen har gode rutiner for å minimalisere alle typer risiko. Eksempler på slike rutiner er:
 - Sikre elementer som kan skade organisasjonens omdømme
 - Sikre at det er gode retningslinjer for økonomiske fullmakter, og at disse er forankret i organisasjonens ledelse og etterleves.
 - Sikre at det er gode retningslinjer for IKT-sikkerhet, at disse er forankret i ledelsen og etterleves.
 - Sikre at det er gode rutiner for å ivareta personvernet.
 - Sikre at organisasjonen har gode retningslinjer for intern kontroll
 - Sikre organisasjonens rapporteringsrutiner
 - Sikre organisasjonens retningslinjer for likviditetsstyring og kapitalforvaltning.
 - Sikre organisasjonens innkjøpsrutiner
 - Sikre at organisasjonen har riktig kompetanse på økonomiske forhold.
8. Alle relevante dokumenter og relevant korrespondanse skal stilles til komiteens rådighet. Politisk og administrativ ledelse plikter å gi de opplysninger som komiteen mener er nødvendig for å utføre sitt verv, og om nødvendig innkalles til møte med komiteen.
9. Har komiteen behov for arbeidshjelp, skal dette drøftes med organisasjonens leder. Ledelsen skal stille til disposisjon den arbeidshjelp komiteen etter slike drøftelser anser som nødvendig for sitt arbeid.
10. Kontrollkomiteen skal fore protokoll fra sine møter. De arbeidspapirer som danner grunnlaget for protokollene skal oppbevares som underlagsmateriale.
11. Kontrollkomiteen og revisjonen har et selvstendig ansvar for hvert av sine områder. For vurdering av den økonomiske informasjon og kvalitet i system og rutiner, kan komiteen be om opplysninger og resultater av revisjonens arbeid.

Det forutsettes at det er regelmessig kontakt mellom ekstern revisor og komiteen. Komiteen kan også innkalle internrevisjon /controller dersom de mener dette er nødvendig.

12. Kontrollkomiteen skal, i forbindelse med behandling av årsregnskapet, avgi en beretning med en anbefaling om at regnskapet godkjennes/ evt. ikke godkjennes under de forutsetninger komiteen kjenner til. Beretningen avgis til det organ som godkjenner regnskapet.
13. Komiteen skal i tillegg avgi en rapport til orientering i representantskapet som omhandler komiteens arbeid i representantskapsperioden.
14. Komiteens medlemmer har taushetsplikt i forhold til den kjennskap de får til organisasjonens eller andre private forhold. Taushetsplikten gjelder ikke overfor forbundsstyret eller ekstern revisor. Taushetsplikten gjelder ikke opplysninger som noen krever med hjemmel i lov.

§ 19

INSTRUKS FOR STUDIEUTVALGET

1. Studieutvalget (SU) har som formål å ivareta interessene til forbundets medlemmer i forhold til organisasjonsfaglig opplærings- og kompetanseutvikling.

SU består av forbundets nestleder og tre medlemmer som velges på fritt grunnlag.

SU skal utarbeide kursopplegg for alle foreninger og i samarbeid med disse sørge for at nødvendig opplæring av medlemmer og tillitsvalgte blir utført.

Der hvor det er hensiktsmessig og ønskelig avholdes SU kurs for flere foreninger

SU skal sørge for at det finnes kompetente kursledere som kan foreta opplæring både lokalt og sentralt.

§ 20

INSTRUKS FOR VALGKOMITEEN

1. Valgkomiteen består av sju medlemmer som velges på fritt grunnlag og skal ha en rimelig geografisk fordeling. Valgkomiteens leder velges av Representantskapet. For øvrig konstituerer valgkomiteen seg selv.
2. Valgkomiteen skal legge fram innstilling til samtlige valg som blir foretatt av representantskapet.
3. Frasigelse av tillitsverv skal være valgkomiteen i hende senest 8 uker før valg skal foretas. Valgkomiteens innstilling skal bekjentgjøres senest 3 uker før møte i representantskapet.

4. Forslag fra lokal forening til valgkomitéen på kandidater til verv må være valgkomitéen i hende senest 8 uker før valg skal foretas.

§ 21

LØNSKRAV OG TARIFFREVISJONER

1. Foreningene skal fremme sine krav om endringer i lønnsregulativet og andre krav i forbindelse med tariffrevisjonen gjennom forbundsstyret.
2. Fører ikke forhandlinger eller mekling frem og forbundet vil sette i verk arbeidsstans, må godkjenning fra sekretariatet i Landsorganisasjonen innhentes.
3. Forbundsstyret har rett til, hvis det anses forenlig med medlemmenes interesser, å fatte bestemmelse om at lønnskrav skal fremmes og kan i dette tilfelle også utarbeide kravet uten medvirkning fra foreningenes side hvis tiden ikke tillater det.
4. Når endelig forhandlingsresultat ved tariffoppgjør foreligger skal forbundsstyret ved forbundsvise oppgjør straks behandle og ta stilling til disse. Forhandlingsresultatet sammen med forbundsstyrets innstilling, sendes de respektive foreninger til uravstemning. Ved samordnede oppgjør bestemmes behandlingsmåten av LOs organer.
5. Forbundsstyret har, når intet annet er bestemt, ledelsen av alle godkjente konflikter.

Ved en godkjent arbeidsstans, skal medlemmer med over tre måneders medlemskap være berettiget til understøttelse så langt forbundets midler rekker.

Understøttelsen utbetales etter de retningslinjer og i samsvar med de satser som forbundsstyret til enhver tid har fastsatt.

7. Understøttelsen beregnes vanligvis å løpe fra andre streikeuke. Hvor særlige forhold er til stede, kan forbundsstyret fravike denne bestemmelse.

§ 22

AVSTEMNING OVER LØNS- OG TARIFFORSLAG

1. Tilbud og tarifforslag skal, når forbundet finner det nødvendig, legges frem for de medlemmer interessetvisten gjelder. Avstemningsresultatet skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene, jf. § 21.4.
2. Har flertallet av medlemmer som interessetvisten gjelder stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.
3. Bli ikke vilkåret i pkt. 2 fylt, er avstemningen ikke bindende med mindre 2/3 eller mer av medlemmene interessetvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.

§ 23 ARBEIDSSTANS

1. Når samtykke til å iverksette arbeidsstans foreligger eller lockout er varslet, velger alle fagforeninger som berøres av arbeidsstansen en streike- eller lockout-komite. Foreningen fordeler konfliktstønad og øver den kontroll som er nødvendig under arbeidsstansen.
2. Tar medlemmene eget arbeid, må de gi melding om det til foreningen. Så lenge medlemmene har slikt arbeid, faller stønaden bort.
3. Arbeidsstansen kan ikke heves før foreningene som er interessert i den, har uttalt seg. Foreningene kan heller ikke heve arbeidsstansen før forbundsstyrets samtykke er gitt.
4. Bare de medlemmer som interessetvisten gjelder, har stemmerett i spørsmål om iverksettelse, avslutning eller om en arbeidsstans skal fortsette.
5. Ved alle avstemninger følges reglene i § 22 i disse vedtekter.

§ 24 SÆRORGANISASJONER ETC.

Ingen organisasjoner, celler, grupper eller aksjonsutvalg må dannes som har til hensikt å sette ut av funksjon de regulært opprettede instanser innen fagorganisasjonen eller fremme formål som ligger ved siden av fagorganisasjonen.

§ 25 KAMPFONDET

1. Forbundet er forpliktet til å opparbeide et kampfond. Størrelsen pr. medlem skal minst tilfredsstille de krav som Landsorganisasjonen stiller til enhver tid.

Kampfondets midler skal anbringes slik at de hurtig kan nyttes når situasjonen krever det.

§ 26 URAVSTEMNING

1. Forbundsstyret kan gjøre vedtak om uravstemning i viktige saker. Forbundsstyret avgjør etter hvilke regler og retningslinjer uravstemningen skal foregå.
2. Avstemningen skal være hemmelig og ordnes slik at alle medlemmene kan avgi stemme.
3. Foreningene sender inn stemmene til forbundsstyret i forseglet konvolutt etter at optellingen er foretatt.

4. Foreningsstyret eller stemmestyret har taushetsplikt med hensyn til resultatet av avstemningen.

§ 27

AVGJØRELSE AV TVISTER

Tolking av disse vedtekter og tvister om hvordan de skal forstås, kan ikke prøves ved de sivile domstoler. De blir avgjort av forbundsstyret med rett til klage til førstkommende representantskap.

På samme måten avgjøres organisasjonsmessige tvistesporsmål som ikke direkte er løst i vedtektene.

§ 28

UTFORMING AV FORENINGSVEDTEKTER

De tilsluttede foreninger plikter å utforme egne vedtekter bygd på normalvedtekter for foreningene, med eventuelle lokale tilføyelser. Vedtektene må godkjennes av forbundsstyret for å være gyldig.

§ 29

ENDRINGER I FORBUNDETS VEDTEKTER

Endringer i forbundets vedtekter foretas av representantskapet med 2/3 flertall.